

IZHAJA VSAKO
NEDELJO.

Naročnina:
za celo leto D. 40,
za pol leta D. 20,
za četrt leta D. 10
V-Ameriko Dol. 3.

Inserati po tarifi.

KMEČKA MOČ

UREDNIŠTVO
in upravnishvo v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251

Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 8.

Naša gimnazija v Soboti.

Kak da bi strela iz jasnoga neba vdarila med nas, tak nas je zadelo dne 27. avgusta letos strašno, neusmiljeno povelje iz Beograda: v Soboti ne bode več V. in VII. razreda v gimnaziji.

Pa smo dobili z bičom po obrazi kak navadno: z nami se igrajo kak mačka z mišjo. Kda so volitve, nas znajo obiskati ministri, veliki župani, voditelji strank in kortešov; te nam občaslejo nebesa na zemlji, kda pa volitvi minejo, te nas pa samo bijejo z bičom.

S tem, da so ukinjeni višji razredi naše gimnazije, se je izvršil strašen rop med našov mladincev. Žedna i lačna je naša mladina znanja, napredka, kulture, ali mati joj nešče dati! Pričakovali smo od matere več kakor od mačehe, ali kruto smo se varali.

Ali ne, toga neje kriva naša domovina. Krivi so toga njeni voditelji. Posebno pa so krivi toga tisti, štere je naše ljudstvo postavilo, da ga zastopajo v Maribori i v Beogradi. Njūva syeta dolžnost je pomagati ljudstvu, pri oblastvih notri davati naše prošnje, povedati naše potrebe i zahtevati njūvo rešitev.

Kakša skrb pa je to za naše ljudstvo, kda nam vzamejo največšo svetinjo našega ljudstva, našo gimnazijo.

Odkrito povemo: nas je že sram, da se tak postopa z našim ljudstvom. Vničili ste nam

sobočko i lendavsko meščansko šolo, vzeli ste nam višjo gimnazijo, kleti nam pa lahko vzmete nižjo. Ešče vekša sramota pa je to za Vās, ki tak delate z nami. Zdaj edna stranka krivi drugo za ta brezprimeren škandal. S tem pa je nam ne pomagano. V imeni naše mladine, cele Velike Prlekije zahtevamo, da se včasi postavijo nazaj vsi razredi na sobočkoj gimnaziji. — Pozivlamo vse poslance brez razlike strank, vse zastopnike našega ljudstva, da operete te škandal, ki se je dogodo pod Vašim zastopstvom z našega ljudstva, ar bi se inachi znalo šče grozno maščuvati nad Vami. — Pozivamo v imeni naše mladine vse naše srezke poglavare, g. velikoga župana i ministra za prosveto, da v najkrajšem časi napravijo, da se šče letos odprejo zaaj ukinjeni razredi.

Ali Vam je znano trpljenje naših študentov, ki se morajo po dalešnjih varoših potepati lačni, raztrgani i bos, ki morajo svoja najboljša leta žrtvovati z inštrukcijami i predčasnimi službami za bridek i trdi študentski krūh, na največjo škodo svojemu zdravju, življenju i napredku? I če poznate to trpljenje, zakaj ga neščete lajšati? Samo stoti tao penez, ki se potrošijo pri ednih nepotrebnih volitvah, dajte za našo gimnazijo i bo desetletja rešena.

Ti pa mladina, ne obūpaj, bori se! Mi smo s teboj! Delali

bomo, pisali, zahtevali vpostavitev naše gimnazije v Soboti tak dugo, dokeč se ne izpuni ta naša skupna želja, potreba i zahtevek našega ljudstva, cele naše velike Prlekije.

Volilni shodi.

Naš list je nestrankski, zato se je tūdi ne spūsto v boj za volitve. Mi z našimi novinami idemo prek dnevno strankarske politike, prek vsega kreganja, šinfanja i ogrizavanja, mi ščemo miru, bratstva i ljūbezni med ljudstvom. Pri tom lepom programi pa nas boli srce, kda vidimo ka se dnes dela z našim ljudstvom, posebno zdaj, pred volitvami. Zato ščemo tū povedati nekaj reči od naših političnih shodov.

Politični strankarski shodi bi se morali obdržavati zato, da bi ljudstvu poslanci, štere je ono poslalo v skupščino, dali obračun od svojega dela, da bi ljudstvu povedali ka i kelko hasnovitoga dela so napravili za ljudstvo, da bi ljudstvo podevčili, kak stoji državna znotrašnja i zvūnešnja politika. Z ednov rečjov: poslanci bi morali svojim volilcom črno na belom pokazati svoje delo. Od druge strani bi morali biti politični shodi poučni. kde bi se ljudje nekaj navčili od politike, kelko jim je potrebno znati. Zdaj se pa pitamo: ali se to godi na političnih shodih? Vsi si priznamo, da ne!

Če idemo na eden shod, tam čūjemo samo šinfanje in hujskanje. Nihče ne pove i ne

pokaže svojega dela, svojih uspehov, vsakšni meče krivdo na druge, je blati i črni pred ljudmi. Naši kandidatje i agitatorji ne gučijo od potreb ljudstva od svojega dela za narod, oni so samo veliki majstri v ogrizavanju i jemanju časti svojimi bližnjimi. Ka čujemo na političnom shodi? Najnakraci bi povedali, da je vsakšega agitatora i korteša cio: *svojega nasprotnika vničiti na njegovom poštenju z lažjov i obrekvivanjem*. Vsega so drugi krivi samo edni so svetnicje. Naši ljudje pa to vervlejo i ne mislijo, kak so pa na hujskani, za nos potegnjeni, i nalagani.

Človeki se takši volilni strankarski politični boj gnusi. Na kakšem shodi bi človek najraj izpluno vso debelo laž i ogrizavanje, šterim so ga fulali govorniki i zapusto shod, na šterom se vči ljudi *svojega bližnjega sovražiti*? Kama nas to pripela? Do toga, da bomo se med sebov klali, kak se to godi na Hrvatskom. Sosed bo sosedu sovražnik, brat bratu neprijateo, dva rodovnjaka te se hudo glédala, ar nas tak vči strankarska politika. Mi samo pitamo, koga bo pekla dušna vest, što bo noso vso krivico za vse sovraštvo? *Ne le tisti, šteri sejajo seme sovraštva namenom med naše ljudstvo?*

- Okoli meseca novembra.
- 2. Se zpremenijo sedanje vasi v upravne občine?
- Ne!
- 3. Na čidi predlog se razreši obč. gerent svojih dolžnosti?
- Na predlog srezkoga poglavarja.
- 4. Kaj je s spremembo gerenta v . . . ?
- Mi je ne znano.

Prosveta.

1. Se odpre V. i VII. razred gimnazije v Murskoj Soboti ali pa ne?

— Nevem.

Nujno je potrebno, da *zraven* napravite vse, da se omenjeniva razreda odpreta, naša gimnazija razširi v osemrazredno, da bodo naša deca imela priliko doma študirati.

2. Kda se že začne kmetijska šola v Rakičani?

— Nevem nikaj od te šole, — je končao svoj govor Veliki župan.

Vüpaismo se, da naše upravičene, kričeče želje ne bodejo samo bot v steno, nego da nas merodajni gospodje posluhnejo, nam priskočijo na pomoč i nam pomorejo. Če pa toga ne včinijo i nam v niednom tali ne pomorejo, se bomo oglasili drugoč, tretič, desetič itd., da bodo na zadnje prisiljeni nam pomagati, ar naše ljudstvo ne živé s praznih oblub, nego iz krüha.

Veliki župan v Prekmurji.

V soboto 27. avgusta se je g. Veliki župan z automobilom pripelao v naše Prekmurje. Najprle se je stavo v M. Soboti. Na okrajnom glavarstvu je sprejemao raznovrstne deputacije, med šterimi je bio tüdi naš urednik, šteri je postavio pred Velikoga župana sledeča pitanja:

Gospodarstvo.

1. Ste včinoli vse potrebno zato, da se da pomoč — podpora tistim siromakom, šterim je süšava vničila žetvo, ostanek pa so ogromne miši pojele?

2. Ste poskrebili zato, da dobijo prizadeti posestniki po mogočnosti zobstom, ali bar po nižanoj ceni zadosta dobroga silja za seme i za krüh?

— Tozadevni predlog se nahaja na ministerstvu v reševanju, — je odgovoro Vel. župan.

3. Ste že nakazali podrejenim oblastvam zadosta kredita, da nabavijo strup za pokončavanje miši?

— So včinjeni potrebni stopaji — je pripomno Vel. župan.

4. Ste že izposlovali od ministrstva potreben kredit za regulacijo Müre, šteraprodira v Dok-

ležovje, Izakovce, Melince, Bistrice, Hotizo itd.?

— Kredit je že nakazani v znesku dva milijona dinarov za regulacijo Müre okoli Apača, — je pravo Vel. župan.

Za naše Prekmurje nega kredita? je pridjao urednik.

5. Zakaj se na metelicah bebetežna živina nemre tak drago odati, kak zdrava, čeravno živinozdravnik določi, ka je meso popolnoma dobro i zdravo? Zakaj je te samo takše živine meso za nüc, če jo gospodar proda za polovično, ali sramotno nizko ceno — za par sto dinarov?

— To neje moja stvar, to je zadeva prodajalca i küpca, kak se poglihata, — je nakraci povedao Vel. župan.

6. Ste preskrebili zadosta sredstev za brezplačna zdravila proti metelicam i drugim, tüdi svinjskim betegom?

— Kelko je mogoče — pravi Vel. župan.

To mora biti! Naš narod je siromaški, njemi se mora pomagati! — je pripomno urednik.

Politična uprava.

— 1. Kda mislite razpisati občinske volitve?

PO DOMOVINI

Ur. list z dne 22. avg. 1927 št. 88.

Kandidati

za volitve z narodno skupščino dne 11. septembra 1927.

1.

Dr. Anton Korošec, nar. D. L. poslanec v Mariboru, Koroševa ulica 12.

in Jožef Klekl, župnik v p. in narodni poslanec v Čren-M. S. sovcih št. 8.

Ivan Jerič, urednik „Novin“ v Murski Soboti.

II.

- Stjepan Radić, književnik v Zagrebu.
 D. L. Albin Prepeluh, publicist in posestnik v Ljubljani.
 Simon Toplak, posestnik v Mostah pri Ptuj.
 Dr. Ante Odić, odvetnik v Čakovcu.
 M. S. Ladislav Hodošek, posestnik in župan v Zenkovcih.

III.

- Dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru.
 in Štefan Godina, evangelijski župnik v Gorn. Petrovcih.
 M. S. Janez Preininger, šolski upravitelj v Dobrovniku.

IV.

- Dr. Lothar Mühlesen, odvetnik v Mariboru.
 D. L. Dr. Kamillo Morocutti, zdravnik v Št. Ilju.
 Franc Girstmayr, velepos. v Lajtersbergu.
 M. S. Mihael Holsedl, posestnik in župan v Fukšincih.
 Anton Preletz, posestnik in čevljar v Fukšincih.

V.

- Dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru.
 D. L. Nemanja Pavlovič, ministr. ur. in novinar v Beogradu.
 Arpad Titus Bačić, stavbnik v Zamostju.
 M. S. Franjo Soštarec, evangel. župnik v Legradu.
 Jožef Džuban, šolski upravitelj in gerent v Križevcih v Prekmurju.

VI.

- Josip Petejan, uradnik v Mariboru.
 D. L. Zvonimir Petrovič, koncipijent v Dolnji Lendavi.
 in Matija Gabor, zasebni uradnik v Dolnji Lendavi.
 M. S.

VII.

- Vinko Höderndorfer, bivši učitelj v Mežici.
 D. L. Dr. Milan Lemež, odvetnik in nabrežje št. 1/I.

M. S. Albin Hrast, kmet na Viru št. 10 pri Stični.

VIII.

- Franjo Zagorski, posredovalec v Mariboru.
 D. L. Laslo Krajčič, natakarnik v Zagrebu.
 in Anton Tement, kmetiški M. S. delavec v Selih.

To so kandidati, šteri kandidirajo i iščejo kruglice v našem Prekmurju. Tej vsi bi radi bili naši poslanci (követje), ka bi nam prej te pomagali — ? — Ljudje pa tak pravijo: „Ej, poznamo mi te ptičke že dugo, kak so nam pomagali do zdaj, tak nam bodo pomagali naprej. Gospodje se samo zato držijo za poslaniško čast, ar te dobijo vsakši den 300 Din plače, ka na celo leto znaša 108.000 Din, skoro pol miliona koron. To je lepa služba, za štero se vredno držati“. — Premislite si volilci prle kak svoj votum šteromi date! Követom spravite lepe službe, velke plače, sebi pa nezmerno veliko porcijo navržete! Volilci! Pitajte omenjene kandidate, posebno pa tiste, šteri nemrejo viditi poštenoga dela, šterim pravica smrdi, to ie one, ki iz same zavisti i poganskoga sovraštva na javnih shodih napadajo i šinfajo „Kmečko moč“, sledeče:

1. Ka so nam spravili?

2. Zakaj so ravno pod njüvim zastopstvom ukinili V. i VII. razred gimnazije v Murskoj Soboti? — Kama bodo šla naša deca v šolo? Zakaj ne voščijo, ka bi se naša deca tüdi kaj navčila? Se njim ne mili naša mladina, štera se bo mogla zapuščena potepati po svejti, ar ne bo mela več šol doma, da bi se vönavčila? Deci so šolo zaprli, stariše razžalostili, obremenili, a kruglice vüpajo prositi?

3. So spravili siromakom vsakdenešnji krüh i semensko žito šterim je süšava vničila silje, ostanek pa miši pojele? — Krüh, krüh njim dajte! Ne iščite

samo kruglice, nego: lačne nasitite i nage oblečte!

Ne šinfajte „Kmečko moč“! Pomagajte rajši zapuščenomi siromaškomi narodi, ki de vam hvaležen, Bog pa blagoslovi vaše delo!

Vznemirjenost zavolo volitev je zavládala tüdi v Prekmurju. Vršijo se vsakši den shodi. Vsi se kažejo dobri prijatelji ljudstva. Ešče tñeden dni in tü so volitve. Števci „Kmečke moči“ so zdaj lahko zadovoljni i vsakšemi lahko v obraz vržejo laž, da je „Kmečka moč“ političen list. Zdaj že vsakši lahko vidi, da smo za istino s poštenim namenom dali vö te novine i glasimo pravico, istino i ljübezen med ljudstvom, ne pa laž i sovraštvo, kak tisti, šteri so se spodteknoli nad našim listom. Naš list je poštene i je nikomi nikše krivice ne včino. Zato pitatje vsakoga, što vam graja „Kmečko moč“: *ka njemi je „Kmečka moč, kriva?* Vsi naši ljudje morajo šteti „Kmečko moč“, da tak pride v vsakšo hišo te list, v štero prinese mir, zabavo, včenje i veselje.

Kak se zovejo naši kraji? Če v pošameznih občinah gledamo table, štere nam značijo kraj, vidimo, da je prinas v vsakšoj vesi inači napisano. Na teh tablah bi moralo biti pravilno napisano npr. etak: Občina: Moravci. Srez: Murska Sobota. Oblast: Mariborska. Kraljevina: SHS. Čüdno je, da je že telko let preteklo i se je za to stvar nihče ne brigao. Mislimo, da je popunoma pravilno, če oblasti včinijo svojo dužnost i dajo tozadevno naredbo občinam. Zvünejši znak, šteri pa dosta pomeni. Bomo videli, če te naš poziv koga zbüdi.

Novi most na Črnci v Dol. Lendavi je zgotovljeni i je izročeni prometi. Novi most je lepota v Lendavi.

V. Dolnji Lendavi je imenovan za občinskega gerenta gosp.

Elemér Szabó, namesto dosedanjega g. Andreja Hribarja.

Občinske volitve. Kak smo zvedeli na merodajnom mestu, se bodo konči itak vršile v Prekmurju obč. volitve. Že je zadnji čas, da se to zgodi, da pridejo naše občine do pravoga vodstva.

Ljutomer. Pri nas se popravlja farna cerkev, ki bo popolnoma prebarvana. Zunanje delo bo kmalo končano in cerkev bo dobila čisto drugo lice. — V zadnjem času sta bila dogotovljena in izročena svojemu namenu dva kulturna doma in to „Sokolski dom“ in „Katoliški dom“. Obe stavbi sta lepi, ki se z njima lahko ponaša novo in mlado mesto Ljutomer. Ti stavbi pa sta tudi v ponos in slavo vsej Veliki Prekiji.

Veržej. Dobili smo most in železnico, kar nas tesneje spaja s Prekmurjem. Radi se tudi vozimo po „prleški“ železnici v M. Soboto in drugam. Samo to je krivo, da je ta vožnja nevarna in počasna. Vsi mostovi so v najslabšem stanju. Vlak se malo zaleti in že zopet postoji, ka ne upa čez na pol razdrti most. Ali

ne bi bilo dobro že enkrat popraviti te mostove, da bomo se še raje vozili po naši „prleški“ železnici?

V Beogradu se je vršil miting male antante, na šterom se je odlikovao naš „indijski junak“ poručnik Bajdak.

V naših kopališčih je podaljšana sezona do konca oktobra, ker je vseh kopališčih letos zelo veliko tujcev.

Novi učitelji — ne v našima srezoma. Kak smo že zadnjič javili so v Prekmurju razširjene nekatere šole v več razrednice. Zdaj so že imenovani tudi učitelji i to: g. Stanko Pogačnik v Serdico, g. Stanislav Žabjak v Trokovo, gdčna Helena Colar v Dokležovje, gdčna Ana Sekula v Fokovce, g. Darinko Berce v Gederovce, gdčna Marija Potnik v Kupšince, g. Franjo Hlebec v Vučjo gomilo, gdčna Elza Vračko v Andrejce, gdčna Marija Verovšek na Melince.

Zopet novi razredi v naših šolah. Z ministrskim odlokom so se otvorili razredi na teh le šolah: Srez Dol. Lendava: Bel-

tinci vpor. k I. razredu, Ivanci razširjena v dvorazrednico, Ižakovci v 3 razr., Kobilje v 3 razr., Mala Poljana v 3 razr., Velika Poljana v 4 razr., Žiški v 2 razr. Srez Murska Sobota: Gornja Lendava razširjena v 4 razrede, Markovci v 4 razr., Moščanci v 2 razr., Pečarovci v 2 razr., Tešanovci v 3 razr. in Tišina v 5 razr.

Vel. župan je pretekli teden obiskao Prekmurje. Mi to pozdravljamo i samo želeimo, da tej obiski prinesejo našemu kraju resan nekaj hasnovitega. Mi mamo dosta težav i nevol, štere treba odpraviti, zato tu prosimo vse merodajne gospode, da bodo tej obiski imeli tudi dobrote za naše ljude.

V kratkom se odpre vedni zračni promet med Beogradom i Zagrebom.

Iz zagrebske ženske kaznilnice je pobegnola črnogorka, hajdučica Stoja Marković, ki se zdaj nahaja v Beči. Policija nemre zaslediti, kak je mogla Stoja pobegniti i što joj je pomagao.

Podgani so zgrizle obraz deteti v nekšoj vesi v Vojvodini.

Priličen Francek.

Kak si to misli i ide, naednok je samo pred njim bliščeči grad, šteroga je odpro i stopo v njega. Nekaj ga je zraven vleklo v sobe, gde je že v prvoj najšeo kak sunce sveteo i lepi zlati cmer, šteroga si je lepo, narobi za krščak vtekno. Na dvori stojećem študentu je najšeo mladoga konja, šterim je tak napravo, kak z svinčnim i srebrnim. Od toga je dobo zlati kantar. V štali je najšeo sto svinj i tak je večer štiristo gnao domo.

Krao je že nestrpno čakao pri vratu i šteo prihajajoče svinje, šteri je pa več bilo. Od veselja je pravo krao Franceki:

Moj sinek, vreden si velke časti zato ti dovolim, ka boš z nami meo večerjo.

Ne bom jaz meo z nikim večer-

je, presvetli krao, Dajte meni, ka mi ide, pa bom najbolje zadovoljen. Neščem imeti z gospodov nikšoga posla, ar gospoda samo te sirmaka spoštüjejo, dokeč majo žnjega hasek.

Ar neje šteo privoliti v to, da bi s kraljevskov družinov večerjao, so njemi vđdali njegovo porciju. Kak vsikdar, se je tudi zdaj potegno v svoj kot i tam opravo pastersko večerjo. — Komaj je žlico obrisao, pa li opazi, ka se njemi najmlajša kraljevska hčerka z velikim veseljom približavle. Kda je prišla do njega, ga je lübezuivo nagovorila: „Oh, Priličen Francek, moram ti priznati, ka sem te že tak dugo iskala, zakaj si se mi v te kot skrio?“ — Gledala ga je tak lepo, kak če bi se same zvedice v njegu uprle; gučala pa je tak srčkano, kak či bi same rožice razsipavao. Kda ga je že v mrežo dobila, se njemi je začnola tak po-

lisičjem prilizavati, ravnotak, kak znajo to vse druge dekile, štere majo takši cio, kak ga je mela ta naša kraljevska hčerkica.

Sirmaka Franceka so njene sladke, kak angeljček nedužne reči tak zblodile, ka je več ne znao nikaj odgovarjati, samo je gledao v te „mali paradižom“ i čakao, ka se denok žnjim zgodi. Pa ka bi se zgodilo? Gospodična je ponučala to priliko, stopila k njem, ga prijala za roko, poglednola v oči, i ga prav prijazno prosila za tisti zlati cmer, šteroga je Francek v zlatom gradi najšeo. Francek neje odgovoro nika, nego je vzeo zlati cmer i ga dao gospodični v roke. Od velke sreče je tudi mladoj princezinji zabegnola reč. Žmetno sta se ločila eden od drugoga, ali njiva sta njiva srce čutili sladko notranjo srečo

Na štrti den, gda je Francek že

Mati njemi je najprej prle kak ga je spat djala, namazala obraz z nekšim mazilom, štero je dišalo podganam. Na velko kričanje deteta pribežala mati i tak rešila dete gotove smrti.

Iz Celja so se odpelali čehoslovaški dijaki, šteri so bili eden mesec v našoj domovini, da jo spoznajo i da se tak družita duševno oba slovanskiva naroda.

V Zagrebi je 22 jezero delavcov brez posla.

Kak poročajo iz Beograda je minister za poljedelstvo odobro kredit 2 i pol milijona dinarov za regulacijo Drave i Mure.

Politični umor. Kama nas pripela strankarska strast? Z nožom na političnoga nasprotnika. V Čučerji pri Zagrebi se je zgodo te žalosten slučaj v našoj političnoj zgodovini. Dva radičovca i eden pristaš, hrv. pučke stranke so se svadili zavolo strankarstva. Prišlo je tak daleč, da sta radičevca z noži bujla pučkaša. Zdaj sta že v vozi zaprejtiva i jiva čaka kaznen, ov siromak pa je mrtev, a strankarski voditelje si perejo roke. Što

je toga kriv? Zato mi pravimo: dol s strankarstvom! Dnes-vütro se to lahko zgodi tudi pri nas i što bo pri nas kriv?

Učitejska premeščenja. M. Sobote v Pertoča je premeščen g. Vilibald Beloglavec, g. Oskar Bregant iz Krplivnika v Novo cerkev in gđč. Ana Mrovlje od Sv. Jürja v Selo.

G. dr. Zvonimir Zemlič, živinozdravnik je premeščen iz M. Sobote v Macedonijo, šteri je že v četrtak zapüsto naše Prekmurje. Prilüblenomi i dobromi gospodi želemo vse najbolše na novom mestu i pričakujemo na skorajšne svidenje!

PO SVETI

V Budapešti je honvedsko sodišče izreklo kaznen nad tremi husari, šteri so bujli pri bitji nekšega žandara. Eden je bio obsojen na smrt, drugi na tri i pol leta, a tretji na tri leta ječe.

Ešče v pravem časi je mro mesar Ogden v Londoni ar bi ovak zapravo vseh 150 milijonov

dolarov. Zadnje dni je meo nesrečo, da je vsakši den zgübo eden milijon dolarov. Tak je po smrti zapüsto samo šče 20 milijonov dolarov.

V Černovicah živi 73 let star črevljar, šteroga sin je pred 20 leti odišeo v Ameriko. Dečko je dugo nikaj ne služo. Nazadnje pa je le prišeo k sebi i se poprijao dela. V par letih je nagrmado eden milion 200 jezer dolarov, Te dni so ga pa roparje bujli. Ar je ne zapüsto drugoga kak staroga očo, je te herbao vse premoženje sam. Gđa je to zvedo je samo pravo: Ka mi pomaga takše bogastvo ko znam, da bom ešče samo malo časa živo.

Po edno dete majo madžarske družine. Kmetje se branijo dece, zato nečejo meti več deci kak po edno, da jim ne trbe delati posestev. Bogatešje pa tudi neščejo meti dosta dece, ar je ž njimi preveč skrbi i brig. Tak se je število porodov strašno skrčilo. V županijah Somogy, Baranja i Tolna sploh nega male dece. Zdaj pa so Madjari uvideli, da tak narod propadne, če nōde dece. Pra-

na pol poti bio svojimi svinjami štere je gnao na pašo, je zvedo, ka je njegov krao po celom orsagi dao naznaniiti, ka do se njegove tri hčere omožile. (ženile.) ōto želej štero dobiti, naj pride določenega dneva na kralovski dvor. Medtem časom je krao na vrh najvišjega dreva dao privezati tri lepe cmer i pravo, ka samo tisti dobi njegovo hčer za ženo, šteri s konjom tak visiko skoči, ka dol z zvrha cmer vzeme.

Kak blisk se je razneseo po celom orsagi. Prišli so zato od vseh krajov vsefele mladi knezi, grofovski sinovje, baronje i dosta drugih magnášov probat srečo, a na nesrečo, niti eden ne mogeo s konjom tak visiko skočiti, ka bi cmer dol z dreva odneso.

Priličen Francek je komaj prišeo svinjami v log, je že stroso svinčeni kantar i konj je zraven k njemi

pribežao. Konji je segno v vüho, ge je bio skriti gvant, šteroga si je brzo oblekeo. Zdaj je skočo na konja i ponosno jahao v kralovski dvor i tam z ednim skokom pograbo cmer najstarejše kralovske hčeri.

Jako se je razveselila najstarejša kralovska hčer, ar je bila več gotova, ka ona že ma svojega zaročenca, štero je vsakšoj dekli še dnes den največše veselje . . . zato ka či ma moža, ma vse . . . Toda veselje neje trpelo dugo, ar je Francek zraven nazaj odjahao svojim konjičkom, da njemi nanč sleda ne bilo. Komaj je prišeo v log, že je stepo srebrni kantar. Srebrni konj je sam pribežao. On se je oblekeo v srebrni gvant i hajd nazaj na kralovski dvor ge je ta drugi cmer neseo in sicer cmer srednje kralovske hčerke.

Razveselila se je srednja kralovska hčer, da je ona dobila šče lep-

šega mladenca, kak prva. Ali kak stareša, je tudi ta zraven vdovica ostala, ar je dečko z velkov silov odjahao.

Ne je minolo šče dve minuti i Priličen Francek je v zlatem gvantu oblečeni, na zlatom konji prijahao na kralovski dvor. Kak sunce se je sveto. Nikaj neje čakao, nego je konja potegno, ž njim skočo na vrh dreva, vze cmer najmlajše princezinje i kak blisk odjahao nazaj odked je prišeo.

Vse so se omožile, pa li niedna neje vidla svojega moža. Vse tri so noč i den jokale od velke žalosti. Či je što pitao kaj njim je, so odgovorile, ka so vse — vse — zgübile na sveti — zgübile so dečkece, šteri bi mogli biti njihovi bodoči možje, pa jih nindri nega. —

Dafe.

vijo pa, da nikaj ne pomaga; ljudje se dece bojijo.

Na Danskem je ministrski svet sprijal zakon, po šterom se v toj državi nihče nemre na smrt obsoditi.

Usmrtili so v Rusiji gospo Klepikovo, štera je bila obsojena na smrt ar je vohunila v Rusiji v hasek Anglije.

V Ženevi se je vršila velka mednarodna novinarska konferenca, štere se je udeležilo sto delegatov vseh vekših novín na sveti.

POLITICNE NOVOSTI

DOMAČE.

Volitve. Ešče eden tjezen nas loči od volitev, zato so tej zadnji dnevi strašno vroči. Vse je na deli staro i mlado, vse agitira. Nesmo čakali tak srditoga volilnoga boja. Shodi so navadno slabo obiskani, zato se nemre nikaj soditi naprej što dobi. Ljudje več jako ne zavupajo. Na shodih se stranke samo šinfajo, obljublajo i obečavlejo vse mogoče i nemogoče. V našem kraji je takša razcepljenost, da je ni eden kandidat ne siguran, da bo izvoljeni. — Na Hrvaškom so se zapelani kmetje zavolo strankarstva sposvadili i ednoga bujli. — Vlada je posebno ostro nastopila proti komunistom. V Zagrebi so zavolo bojazni, da pride do nemirov, bili prepovedani politični shodi.

Grška je razveljavila z nami sklenjeno pogodbo glede pristanišča Soluna.

SVETOVNE.

V Ženevi se bo vršilo jesensko zasedanje društva narodov. Pred zasedanjem se zberejo zvü-nešnji ministri držav male antante i se pugučijo od svojega dela. Posebno se bodo bavili z delom Rothemerea za vpostavitev stare Madžarske. Najbrž bodo zahtevali pred društvom narodov, da Madžari henjajo s svojov agitacijov proti malo antanti.

V Parizi se je vršila velka medparlamentna konferenca vseh držav, kde se je razpravljalo, kak bi se v bodoče preprečile vojne.

Na Čehoslovaškom so se tam živeči Madžari obrnoli proti delovanji lorda Rothemerea i so izjavili, da se jim v toj državi godi boljše kak Madžarskomi narodi v svojoj lastnoj državi, kde vlada jo izda grofje i baronje.

POUČNO

Domača vzgoja.

Nega čutil.

Nega čutil je en najvažnejši del telesne vzgoje. Veliko pažnjo moramo posvečati na to, da dete ne čita pri slabi luči in, da drži knjigo v pravilni vidni razdalji. Oči mora vsako jutro in zvečer v čisti mlačni vodi oprati. Ravno tako more skrbno negovati vüha nos, grlu. Priporočljivo je govorilne organe krepiti z glasnim, razumnim govorenjem!

Kakša je važna nega telesa, vendar nam ne bodi izključen življenjski cio. Nesmimo privaditi otroka, da bi mislio samo na to.

Vsako delo išče obladanje.
V obaladanji je velka moč.

„Koprive“.

UDARI IZ SAME LJUBEZNI

Vanek se je razvedril in tako le je rekel; „Mi smo krščanski ljudje, zato je naše geslo; „Ljubi svojega bližnjega“. Da pa ljudje tega ne bi napačno razumeli pa je tudi tako-le grmel; „Iz same krščanske ljubezni pa moramo ubiti vse nasprotnike; najlepše i izdatnejše sredstvo je, če jih ogrdimo in vzamemo dobro ime.“

Vanek jc grmel v svoji svėti jezi in tako čudno je odmevalo tam pri — cerkvi; „Farizej.“ . . .

ODGOVOR NA ODGOVOR.

Politiko iskao je v lendavskom tórmi nek lendavski Jožek, al' dlako je najšeo on v jajci smrdečem ki blo je — položek.

K sreči!

Za srečo je stvorjeno naše srce.

Vsak je sam svoje sreče kovač.

I. Zdravje.

Što je nesrečen? Največ ljudi se niti ne zmisi na to, da so nesrečni vsi ki morajo trpeti lakoto i žejo. To pa zato ne pomislimo, ar nas največ ma vsikdar telko, da se najemo i napijemo. Ali so tudi jezeri i jezери, ki stradajo i žejajo, šteri nemajo vsakdanešnjega krüha, pa niti mrzle vode. Mislimo samo nazaj, kak je bilo v vojski. Kelko lakote i žeje se je moralo prestati! Pa kak je to strašno bilo! — Odgovora ne znamo; samo to znamo, da je bilo i da je strašno bilo to trpljenje, to pomanjkanje, te glad i žeja.

Pa dnesden je to trpljenje, tudi dnesden se dogaja v vsakšoj državi, da jezere delavcov stradajo, pa tudi mirajo od glada. Vzgleđ nam je Rusija. Vsi tej so nesrečni.

Ali nesrečnejši so ešče tisti, štere glad i žeja v nezmernost zapela tak, da si sami spodkapljajo s tem zdravje i s tem prerano smrt. Zdravje je priloga srečnomi življenji. Što je ne zdrav, je nesrečen. Za vsakšega pa, što si šče ohraniti zdravje, je v prvoj vrsti potrebno, da živi zmerno i trezno. Lahko z vsov istinov trdimo, da največ bolezní nastane od želodca. Kak je želodec tisti del tela, organ, šteri notri vzame, predela i razdeli celomi teli hrano, tak je lahko ravno želodec vzrok največ boleznim. Posebno pa si lahko nakopamo bolezní, či preveč jemo ali pijemo, tak, da želodec nemre več delati. Če pa želodec ne dela, ali ne dela redno i pravilno, je celo telo betežno. Či pa nam je telo betežno, nam je betežna tudi düša. Zato je treznost i zmernost v jedi i pijači podlaga zdravja, kak je zdravje podlaga naše sreče.

(Dalje prih.)

GOSPODARSTVO

Letina kukurice. Letos je kukarica vseširok slaba. Kak pravi poročila bo slaba letina kukarice po celotni naši državi. Tudi v drugih državah je ravnotak. V Ameriki pa bo letos kukarice zvrhunredno malo. Zato so tam primerno cene kukarice visoke. Lani toga hipa je koštal 1 q 170 Din cilo 125 Din v jeseni. Letos notira kukarica v Novemسادi do 200 Din.— V Prekmurji je v nešternih krajeh, na Dolinskem kukarica lepa bo celo dosta na prodajo, na Slovenskom jo je sušava bujla. Na Goričanskem je srednje dobra.

Semensko žito so prosili od velkoga župana ljudje ob priliki njegovega obiska v Prekmurji. G. velki župan je obljubo, da dobijo naši kmetje semensko žito. Mi smo že v našem listi ponovno zahtevali, da se priskoči našim kmetom na pomoč s semenskim žitom i to zahtevamo zdaj ponovno. Vupamo, da ne ostane vse pa samo pri obljubah, nego naši ljudje v istini naj tudi dobijo, ka se jim obeča. S tem bo nam dosta pomagano.

CENE**Penezi :**

1 dolar	Din. 56.15
1 av. šiling	" 8.—
1 čehosl. krona	" 1.67
1 nemška marka	" 13.50
1 francuski frank	" 2.20
1 švicarski frank	" 10.93
1 italijanska lira	" 3.08
1 madž. pengő	" 9.90

Državno 7% invencijisko posojilo Din 84.50 Državna renta za ratno šteto Din 346.—

Blago :

Pšenica nova	Din 290.—
Oves novi	" 180.—
Kuruza stara	" 230.—
Pšeno	" 6.—
Jaboke	kg " 2.—

Senja :

Dne 5. septembra je senje v Bogojini. 7. sept. na Cveni. 9. septembra v Petrovcih, v Törnišči i na Tišini. Dne 10. septemb. pa v Püconcih.

TEDENSKI KALENDAR**SEPTEMBER**

Ponedeljek	5	Sv. Lovrenc Just. sp.
Torek	6	Sv. Pelagij, mučenec
Sreda	7	Sv. Regina devica
Četrtek	8	Rojstvo B. D. M. Mala meša
Petek	9	Sv. Peter Klaver, ap.
Sobota	10	Sv. Nikolaj Toled, sp.
Nedela	11	Nedela 14. po Ris.

Mesec september ma 30 dni
V tom meseci se den skrči za 1 vöro i 40 minut.

Prvi kraec meseca je ob 11. vöri i 54. minutah.

Pravijo, da bo šo dež.

Kakše vreme prvi den kaže,
Rado ves mesec tako ostane.

Proščenja :

Dne 8. sept. je proščenje v Petrovcih, na Tišini i v Negovi na Štajerskom.

Glasi uredništva :

Srez. pogl. M. Sobota. Dopis prišel prepozno, vsled česar nise mogel priobčiti. Oprostite !

V zalogi

so v Tiskarni Panoniji

LOVSKI IN RIBIŠKI ZAKON

za Prekmurje in Medjimurje

nevezan 22 Din

vezan 30 Din

NOVI IMENIK OBČIN V

PREKMURJU

sestavil srezki poglavar Lipovšek

Cena 12 Din

Krstni, poročni, domovinski listi, zadolžnice, potrdila, smrtovnice i. t. d.

PREPRODAJALCEM POPUST!

OBRTNA BANKA podružn. LJUTOMER

Telefon številka 2 Centrala v Ljubljani Telefon številka 2

Od ministrstva Financ v Beogradu pooblašteni zavod za izstavljanje izvoznih listin, nakup in prodaja dolarjev ter vseh drugih valut in deviz. Daje kredite, zlasti kratkoročne pod izredno ugodnimi pogoji. Prihranki na knjižice in tekoči račun so kar najvarnejše vloženi pri nas ter se obrestujejo zelo ugodno, vezane vloge po dogovoru mmmmmmmmm primerno više. mmmmmmmmm

CENE OGLASOV:

V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Din, med tekstom 1.50 Din in „poslano“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3-5 kratnem oglaševanju 15%, nad 5. krat pa 25%. Cene malim oglasom 10 Din.

PREKMURSKA POSOJILNICA v Murski Soboti Zvezna ul. 222.

plača intereš na hranilne vloge
in vloge na tekočem računi

8 do 10 %

Posojila daje proti vekslini (ke-
žešom) in gortaboleranji.

Poštni čekovni račun 12628.

Naznanilo!

Čast mi je, sporočiti cenj. občinstvu, da sem od Katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani, ki je na dražbi prišlo v last trgovinske zaloge Slovenske knjigarne v Murski Soboti, odkupil pod roko vso njeno zalogo in otvoril knjigarno, trgovino s papirjem, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami v prostorih prejšnje Slovenske knjigarne v Murski Soboti, Aleksandrova cesta šte. 70.

Dovoljujem si, priporočati svojo na novo ustanovljeno in znatno razširjeno podjetje ter Vas zagotavljam, da bom v vsakem oziru ustregel Vašim željam in zahtevam.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Benčec.

Važno za bolnike!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da se pri meni izdelujejo vsakovrstni lahko prebavljivi keksi, kakor dvopeki za bolnike, kateri trpijo na želodci vsled sladkorne bolezni. Priporočam tudi za otroke, ker imam za mladino dober in za zdravje mladine komisijsko odobren dvopek. Zelo se priporočam, da skrbite za zdravje in rabite samo lahko prebavljivo hrano, katera vsebuje močne in lahke hranilne snovi. Moji keksi, dvopeki, biskviti vsebujejo samo domače sirovine brez vsakih kemičnih pridatkov.

Nudi Vam na veliko in malo na vse kraje Jugoslavije po pošti ali železnici po

NIZKI CENI

KRALJ VEKOSLAV

Tvornica keksov, dvopek in biskvitov

MURSKA SOBOTA, ŠOLSKA ULICA ŠTEV. 240—244

I. odlikovan v Mariboru 1923. II. odlikovan v Rimu z veliko zlato kolajno s palmo in diplomom 1927.

TISKARNA
Murska Sobotica

izvršuje vsa tiskarska
dela solidno in točno

PANONIJA
Šolska ul. št. 241

izdelujejo se vsa knji-
goveška dela najlepše